

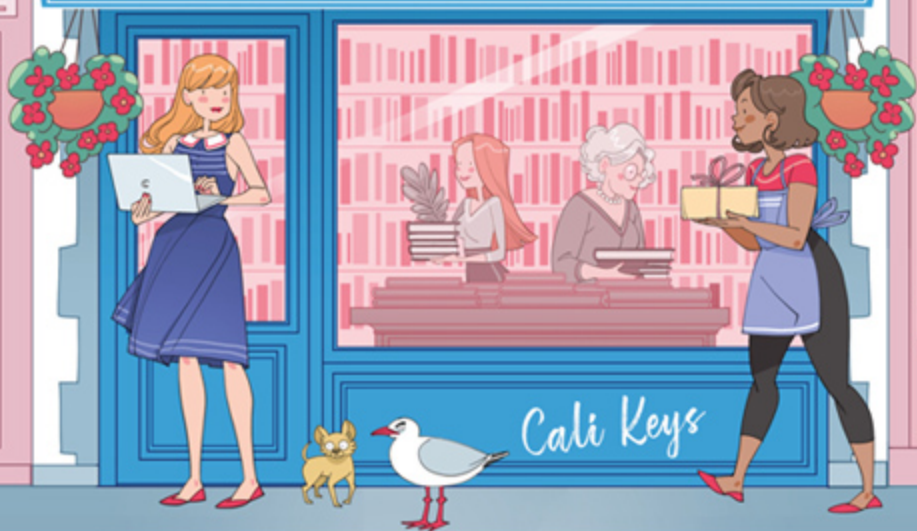
přeložila Alice Kottová

román

Knihovna blažených duší

Knihovna blažených duší

Copyright © Bragelonne 2021

La Bibliothèque des bienheureux

Published by arrangement with Lester Literary Agency & Associates

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována

bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © Alice Kottová, 2025

Cover © Madeleine Martin, 2025

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2025

ISBN 978-80-277-5905-7 (pdf)

Cali Keys

Knihovna blažených duší

přeložila Alice Kottová

OBSAH

1. Odjezd	6
2. Neseznámíme se?	16
3. Hlavně nebýt rozměklá...	28
4. Začátek, nebo konec?	38
5. První knihy	50
6. Knihovna	66
7. Slavnostní otevření	77
8. Sešup	88
9. Viviannin plán	99
10. S pravdou ven	116
11. Co budeme dělat o Vánocích?	121
12. „Andělé našeho venkova“	135
13. Co se vrhnout na knihkupectví?	155
14. Začínají problémy...	170
15. Vše připraveno!	181
16. Camillino rozhodnutí	195
17. Ze Saint-Malo do Bordeaux v twingu	207
18. „Paříž je maličká pro ty, co se milují tak velkou láskou.“	224
19. Všechno se mění...	242
20. Jak to vyřešit?	255
21. Králíka z klobouku nikdo nevytáhne	271
22. A dál? Rozbordené plány	282
23. Najít štěstí a nepustit se ho?	293
24. Najít štěstí a pak odvahu se ho vzdát...	308

*Grégorimu za pozorné čtení a nedocenitelnou pomoc.
Arnaudovi za budoucnost.*

1

Odjezd

„Musíš odejít, Lucie, jinak se tu oba utrápíme k smrti.“

Byla neděle. Seděli jsme u pozdní snídani, na stole krajíce chleba a plátky šunky. A právě tehdy na mě Lionel tuhle větu vybalil. Z očí mu čísel smutek a bolest a já pochopila, že má pravdu. Navíc jsem už tak trochu mrtvá byla. Už skoro půl druhého roku. Dál jsem si pohrávala s vidličkou a upřeně zírala na míchaná vejíčka.

„A my?“ zmohla jsem se na jedinou otázku.

„Žádné my už dávno neexistuje...“

Zvedl se, židle zavržala o podlahu, a s prázdnou odešel do kuchyně. Jenže ve mně se prázdno prohlubovalo. Břicho, jež bylo k ničemu. Prázdno, jež se ve mně od oné tragédie rozlézalo a postupně mě začalo zevnitř požírat. Následující den jsem se sbalila a opustila náš pařížský byt. Zamířila jsem ke kamarádce a cestou mi v hlavě rezonovaly naše poslední věty jako špatná ozvěna.

„Miluju tě...“

„Já tě taky miluju.“

Poprvé jsem pochopila, jak a hlavně proč se musí dvě bytosti, které se milují, rozejít, aby mohly pokračovat dál, aby se nezačaly nesnášet a nepomátly se.

Aby ani jeden už nemusel nést tíhu viny.

O týden později se mi v hlavě odehrává docela jiné drama, když se ocitnu před dveřmi mámina bytu – měla jsem za ní v tomhle stavu vůbec chodit? Mámu zbožňuju, ale... je to máma. Čtyřiasedmdesátiletá Annick, která je od smrti mého otce už asi deset let vdovou a není příliš zvyklá sdílet domácnost s jinou lidskou bytostí. A hlavně mi umí bravurně udělat kázání a tvářit se přitom jakoby nic.

Zazvoním u vstupních dveří jejího domu ve druhém obvodu, ale okamžitě začnu litovat, že jsem sem šla.

Napít se! To je to jediné, co teď potřebuju. Vypít toho hodně a rychle! A kouřit. I když už normálně nekouřím. Ale „skoro rozchod“ s manželem lze považovat za polehčující okolnost, nebo ne? Ještě jsem ani nestihla vykročit z výtahu a máma už mi s ustaraným výrazem otevírá dveře. Vždycky měla dobrý sluch a teď se na mě dívá, jako bych mohla za vymření všech tuleních mládat.

„Tak ráda tě vidím, беруško moje. Jak se máš?“

„No, trochu jako by se přese mě převalil diplodokus se třemi tyranosauri na zádech. Ale jinak skvěle. Taky tě ráda vidím, mami.“

A navzdory tomu, co si asi myslíte, říkám pravdu (i když jsem původně měla v úmyslu zmizet dřív, než bude pozdě). Ale máma je moje útočiště, je můj maják v bouři, moje opora. Ví si rady s každou krizí. Její jediná vada? Nerada mě vidí pít! Obejme mě a já se okamžitě uvolním.

„Pojď dál, dáš si čaj?“

Co jsem vám říkala? Svět se mi hroutí a ona mi nabídne čaj! Jakmile mě pozná její čivava Chichi, začne se ke mně lísat a vrtět ocasem, a zatímco se s ní na přivítanou mazlím, snaží se mi olízat prsty. Vyzuju si boty, abych udělala mámě radost a nepošpinila jí krásný bílý koberec, pověším si kabát na věšák u vchodu a teprve pak se na ni otočím.

„Nemáš něco silnějšího?“ zeptám se.

„Jako třeba kafe?“

„Ne, myslela jsem spíš vodku nebo nějakou jinou dezinfekci, kterou bych mohla vyzunknout a na všechno zapomenout.“

„V knihovně mám portské. Posad' se v obýváku, hned jsem zpátky.“

Hurá! Nemusím nic předstírat – vzezření bílé paní s pandíma očima očividně mluví za vše. Odložím si tašku do pokoje pro hosty, se slzou v oku si prohlédnu fotky otce a pak ty ze své svatby, načež se připojím k matce v obývacím pokoji. Z Emmaüs dovezená oranžová pohovka, o které jsem vždycky tvrdila, že je prokletá (překvapivě mi nikdo nechtěl věřit), bílá pohovka a křeslo tvořící jednu soupravu. Máma otevře láhev alkoholu a nalije tmavě červenou tekutinu do malých křišťálových sklenic, na které si obzvláště potrpí, protože jsou po jejích rodičích. Když si všimne, jak upřeně se dívám na tu starou oranžovou sedačku a koušu se u toho do rtů, zabručí.

„A přestaň se na tu pohovku dívat, jako by na ní seděla strašidla.“

„Netvrd' mi, že je nevidíš. Ani Chichi tam nikdy neleze!“

Svraští obočí, ale já si ještě přisadím a prstem ukážu na dotčený nábytek.

„No, přímo tamhle!“

Zděšeně se na mě podívá a já hned dodám:

„Ten pár staříků, mami. Co jsou s námi a co...“

„Přestaň, nejsi vtipná!“

„Ale, mami, ber to z té pozitivní stránky – aspoň tu nejsi sama! Určitě byste si všichni tři výborně rozuměli.“

Zamíří ke mně, ale pohovce se obloukem vyhne. Už se neudržím a vybuchnu smíchy. Máma dál dělá jakoby nic, ale já si moc dobře všimnu, jak po kanapi kradmo pokukuje.

„Baf!“

Celá nadskočí a vyčítavě se na mě podívá.

„Přestaň být dětinská, Lucie!“

Chvilí se na sebe díváme, musím u toho zadržovat slzy, které se mi už derou do očí, zkřížím si v křesle s naducanými polštáři nohy, popadnu skleničku, již mi podává, a na ex ji do sebe poklopím. Ustaraně se na mě podívá a já se ještě víc schoulím.

„Mami, nedívej se na mě tak! Jsem smutná, tak to musím zapít.“

„Neměla bys...“

„Mami. Lionel mě požádal, abych odešla z bytu. Jsem na neschopence už od... Víš *od čeho*. A už ani nejsem schopná dopsat další román. Jsem jak hromádka neštěstí a jsem úplně k ničemu. To zas budme upřímní. A lucidní! Tyhle dvě přednosti jsou tak asi to jediné, co mi ještě zbylo.“

„To není pravda, taky jsi hezká.“

„Mami, co to je za přednost? A vůbec, charakterizovat ženu tím, jak vypadá, to je teda dost sexistický.“

„S vámi mladými je to teď všechno složité. Už ani nemůžu své dceři říct, že je nejhezčí ze všech. Každopádně jsi na sebe až moc tvrdá, drahoušku.“

„Nejsem, jsem realistická.“

„Potřebuješ si udělat v životě pořádek, dát se do kupy, poprat se s tím, co se ti přihodilo, a pak zase vykročit správnou nohou.“

Nejraději bych se jí zeptala, kterou nohu má na mysli, ale raději mlčím.

„Zníš jako sám Šalamoun, mami, začínám se bát.“

„Mám nápad...“

Přimhouřím oči. Tohle je podezřelé. Vždycky je to podezřelé, když jí začnou takhle jiskřit oči, začne se usmívat a je zničehonic celá rozrušená. Očekávám to nejhorší. Naštěstí to máma příliš nenatahuje a vybalí to na mě, jako by to byl nápad století.

„Odjed' tam!“

Tam, kde je vše nové a divoké? Nejezdi tam!

Mozkové závitky mi jedou na plné obrátky a v hlavě mi pořád zní Goldmanova písnička. Svráštím obočí a dál se tvářím podezíravě.

„Tam...? Kam?“

„Do Bretaně, zlatíčko. Do domu po dědovi a babičce.“

Tak jsem se docela trefila. Bretaň je rozhodně divoká. Je tam spousta podlých racků, kteří se na vás vrhnou, protože vám chtějí sežrat prsty (sice se vám všichni snaží namluvit, že mají ve skutečnosti zájem o vaše palačinky, ale podle mě je to naprostá blbost).

„Do toho, kam jsme v létě jezdívali s tátou? V Saint-Malo? A co bych tam jako dělala? Lovila ryby? Na rekvalifikaci jsem už trochu stará. A jsem alergická na slávky!“

„Je ti pětatřicet, takže jsi mladá. A o slávkách tu nepadlo ani slovo!“

„Mladá, mladá... Jak se to vezme. A dá se v tom domě ještě vůbec bydlet? Nepronajímá se náhodou turistům?“

„Určitě je celý zaprášený, ale rozhodně je obyvatelný. A tvůj otec ho nikdy nechtěl pronajímat. Až moc na něm lpěl a bál se, aby mu ho někdo cizí nevybydlel. Po babičce a dědovi tam pořád zůstal nějaký nábytek, nádobí, výzdoba

a ještě pár věcí. Pro tátu to byly všechno vzpomínky s nedocenitelnou hodnotou. A navíc mě údržba toho domu stojí řůru peněz, tak by v něm aspoň někdo bydlel.“

Vypijeme další portské a pak mi vloží do dlaně klíče od domu a usmívá se u toho jako všechny matky, které jsou přesvědčené o své pravdě.

Odjezd je naplánován na zítřek brzy ráno. Když už se vám život převrátil vzhůru nohama, proč ho navíc nestrávit s kanibalskými racky u oceánu, no ne?

S nimi si budu určitě výborně rozumět. Ostatně v bretonštině se jim říká gwelan, což znamená plakat. Aspoň si třeba nebudu připadat tak sama?

A tak jednoho pondělního rána sedím ve svém malém twingu směr Saint-Malo. Absolutně netuším, co tam budu dělat, ale už tam mířím. Aspoň mám nějaký cíl. Na místě už budu nějak improvizovat. Koupím si víno, cider a sladké kouign-amanny. Vrací se mi chutě dětství, pohankové placičky, palačinky se slaným máslem, kterými jsme se cpali, když jsme se vrátili z pláže. Začnu se usmívat. Možná, že život nakonec není tak prohnílý, když si člověk pořád ještě může na něco namazat pořádnou vrstvu slaneého másla?

Nicméně je to jediná myšlenka, k níž se upínám, když vyraším po dálnici směrem na severozápad. Cesta trvá dlouhé hodiny, během nichž si můžu v klidu rekapitulovat svůj dosavadní život. Hodnotím ho spíše katastroficky. Ještěže jsem rozumná žena, jinak by se mé auto už mazlilo se svodidly.

Zaměstnání: lektorka seminářů Jak získat novou práci. Pomocí různých kurzů typu Jak napsat motivační dopis a CV pomáhám nezaměstnaným vrátit se na trh práce. A samozřejmě se tam často potkám s okouzujícími lidičkami, které školení absolutně nebaví a dávají mi to jasně najevo – jen co otevřu pus, vzdychají a obrací oči v sloup. A to vám ani

neličím, jaké pohledy na mě vrhají, když jim už potřinácté opakují, aby při pohovoru nemluvili o bývalém šéfovi jako o „naprostém kreténovi“.

Zájmy: knihy a psaní. Vydala jsem už sedm románů, ale na literárním poli jsem stále neznámá. Čekám na úspěch po vzoru Aurélie Valognesové.

Sňatek: tuto oblast přeskochíme, děkuju za pochopení.

Nálada: metr pod zemí. Nechat se požírat červy.

Životní cíl: počítat si prsty. A pak je znovu přepočítávat. Neboli – žádný.

I když... vlastně ano. Spořádat v příštích měsících co nejvíc sladkých kouign-amannů, bretaňského nákypu a karamelů a pak se vrátit do Paříže a chytit tam zase život za pačesy. S dvaceti kily navíc.

O tři hodiny později konečně vjíždím do Saint-Malo a podél pobřeží Trichet mířím k hradbám. V dáli už vidím oceán. Stáhnu okénko a nasávám mořský vzduch, který mi tolik chyběl. Už si ani nedokážu vzpomenout, kdy jsem tu byla naposledy. Je to patnáct nebo už snad dvacet let? Krátce předtím, než zemřela babička. Dávno jsem na ten dům zapomněla, stejně jako na všechno z dětství, protože mě semlel život, práce a plány, které jsme si s Lionelem dělali.

Jedu dál podél hradeb a pak pokračuju kolem pláže Sillon. Ani ne za pět minut přijíždím před dům babičky Gigi a dědy Gégé (neboli Ginetty a Gérarda, jak se skutečně jmenovali), který stojí asi padesát metrů od oceánu. Titina zaparkuju na zarostlé zahradě. A hned si říkám, že bych už neměla všechny věci pojmenovávat směšnými zdrobnělinami.

Je zataženo. Nevídné počasí dokonale odráží mé rozpoložení a šedé mraky, které pozoruju, když vystupuju z auta, zarytě mlčí. Já vím, bretaňské kumulonimy jsou záludné.

Cihlový dům, který odjakživa patřil mé rodině, má tři patra a fasádu porostlou břečťanem. Proti patiu se rozkládá velká zahrada. Hned si nostalgicky vzpomenu, jak jsme tu jako rodina jídávali a jak jsme na terase dlouho do noci hrávali společenské hry. Na zdi si povšimnu cedule, již zub času už značně ohlodal, nicméně nápis je stále čitelný: La Malouinière.

Ve skutečnosti ale tenhle dům žádným typickým sídlem, kterému v Saint-Malo nikdo neřekne jinak než „malouinière“, není.

Nepostavili ho totiž rejdaři v osmnáctém století a nestojí mimo město. Ale jako dítěti se mi to slovo hrozně líbilo, a proto jsem tak našemu domu začala říkat. A prarodiče, aby udělali radost malé holčičce, kterou jsem tehdy byla, ho tímto slovem pokřtili.

Vzpomínka mi vyloudí úsměv na tváři.

Vystoupím z auta a poryv větru mi okamžitě pleskne vlasy do pusy. Začíná kapat, takže honem rychle otevírám kufr, abych popadla věci a mohla s nimi uhánět dovnitř. Zrádnost bretaňského počasí znám moc dobře, optimismus stranou: za chvíli se spustí bouřka.

Na schodech u domu chodí sem tam mladý, ještě šedivý racek a sleduje, jak zápasím se zavazadly. Ošklivě se na něj podívám, položím tašky před dveře, sotva u toho popadám dech. Ano, poslední dobou jsem toho moc nenasportovala. Dá se o posledních deseti letech říct, že je to „poslední doba“? Asi budu mít v příštích dnech dost času, abych tuhle otázku rozpitvala a pořádně se nad ní zamyslela. Stejně jako nad dalšími zásadními úvahami typu „mají tučňáci kolena?“ nebo „jsou zebry bílé s černými pruhy, či je to naopak?“.

Popravdě řečeno mě všechen ten čas, který tu budu mít, dost děsí. Minuta po minutě, vteřina po vteřině povede jen

k prázdnotě, strádání, samotě, beznaději, tragédii a smrti. Dokážu tomu vůbec čelit?

Z úvah mě vytrhne podupávání ptačích nožek po dřevěných prknech. Znovu se na ptáka podívám. Musím mu připadat patetická. *Ještěže mi nedokáže číst myšlenky! No... racek přece neumí číst myšlenky, nebo jo? Lucie, musíš s těmi debilními otázkami už skoncovat!*

Ale Lucie, nemyslíš si, že...

Grr! Chytnu se za hlavu. Jsem si jistá, že se mi z těch svých dvaceti centimetrů vysmívá. Nemůžu si pomoci a snažím se s ním komunikovat, aby pochopil, kdo je tady pánem. Člověk nikdy neví, třeba má mozek jako pes, tak mu musím hned ukázat, kdo tu velí.

„Co to tu vyvádíš?“

„Krrrrjé.“

„Prosím? Nějak jsem ti nerozuměla.“

Zatřeše hlavou i peřím, jako by mi naznačoval, že jsem úplně blbá. Nejradši bych po něm skočila a vypráskala ho odsud. Ale ze zvědavosti jen přimhouřím oči, zadívám se na něj, jak nejošklivěji dokážu, lehce u toho nakloním hlavu a ukážu na něj prstem. Jako bychom se vzájemně poměřovali.

„Podívej, milánku, nemám vůbec dobrou náladu. A nerada bych přišla o prsty! Mohl bys, laskavě, jít někam jinam?“

Taky nakloní hlavu a vyloudí ostrý zvuk.

„Krrrrjé!“

„Jo, jo, jo, bla, bla. Ale já ti rozhodně nevěřím!“

Racek poodstoupí o tři krůčky stranou, tváří se jakoby nic a já zatím prohrabuju tašku, ze které se snažím vytáhnout svazek klíčů. Do dveří musím trochu zatlačit, abych je otevřela. Vstoupím dovnitř a nechám Milánku venku. Ještě se ale rychle ohlédnou, abych se ujistila, že nejde za mnou.

S těmihle podivínskými ptáky člověk nikdy neví.

Vtom mě zaskočí relevantní otázka, která si tentokrát opravdu zasluhuje pozornost: co tady sakra dělám? Tajně jsem doufala, že když se tu objevím, pocítím na prahu náhlé vnuknutí a budu vědět, co dál... no a ono nic.

Nada, niente! Zvednu oči k nebi a komusi tam vynadám.

„Tak moc děkuju! Čekala jsem, že mi trochu pomůžete! Snad by vás to nepoložilo, kdybyste mi ukázali nějakou cestu. No, protože já opravdu nemám žádnou vyhlídku, leda se vrhnout do té ledové vody, otevřít pusu a ze všech sil se jí nalokat.“

Vstoupím do obýváku, rozhlédnu se kolem sebe a otřesu se. Z pološera totiž vystupují obrysy nábytku obaleného v igelitových plachtách. A teprve když otevřu okenice a začne do místnosti pronikat světlo, dojde mi, jaký přede mnou stojí úkol. To si teda pořádně máknu, abych z tohohle zase udělala útulné a obyvatelné místo. A vzhledem k množství pavučin, prachu a mé nulové motivaci to bude jistě hračka. Asi jako bych měla postavit pyramidu.

2

Neseznámíme se?

V září je už Saint-Malo poklidné. Letní turisté odjeli, ulice znovu ovládli místní a živly nám, jak mají ve zvyku, ukazují, kdo tady doopravdy vládne. I dneska venku fičí a já se rozhodla, že se projdu podél pláže až k hradbám, kde si koupím pořádnou bretaňskou snídani. Jsem zachumlaná ve fialové větrovce, ve které vypadám jak cukrová vata nebo jako nafukovací balónek, jenž se ve větru nadouvá a pak zase splaskává, jsem nenalíčená, mám na sobě staré seprané džíny, ještěže mě tu v okolí nikdo nezná. Připadám si ošklivá, smutná a ochablá.

V posledních měsících jsem zhubla.

Ale teď si opravdu musím něčím nacpat pupek.

Jakmile jsem za hradbami ve starém městě, vydám se ulicí Grand-Rue, projdu okolo knihkupectví *U Poblázněných knih*, které je i přes pokročilou dopolední hodinu stále zavřené, chvíli obdivuju výlohu a přebaly románů, jeden přitažlivější než druhý. Pak pokračuju. Pekařství Amandininy

sladkosti mě nalákalo pěkným průčelím s růžovými a bílými roletami, zamířím k němu, a když otevírám dveře, rozcin-ká se zvoneček. Dojdu k pultu. Z pece na chleba se line příjemné teplo, na chvíli zavru oči a vychutnávám si vůni rozpuštěného másla a karamelu. Ze zasnění mě vytrhne zvukný hlas.

„Dobry den a vitéjte!“

Otevru oči. Proti mě stojí mladá korpulentní žena v zá-stěře s motivy jahodových dortíků.

„Dobry den.“

„Vy jste tady nová, nemýlím se?“

„Ne tak docela...“

„Ne tak docela nová, nebo se ne tak docela mýlím?“

Musím se jejímu humoru i bodré náladě zasmát, a aniž bych nad tím přemýšlela, úplně přirozeně se jí svěřím.

„Mí prarodiče žili v Saint-Malo celý život, a když jsem byla malá, trávil jsem u nich velkou část prázdnin. Ale teď už jsem tady dlouho nebyla...“

„No jo, Bretaň, jakmile k ní jednou přičichnete, už bez ní nemůžete být! S mým pečivem je to podobné! Jmenuju se Amandine a s manželem jsme už asi před pěti lety převzali tohle pekařství.“

„Těší mě, Amandine, já jsem Lucie!“

Těkám očima po dobrotách před sebou a při pohledu na croissanty a rozinkové šátečky mi tečou sliny... a pak si jich všimnu...

Nedokážu odolat a ukážu na objekt mého zájmu.

„Dva jablečné kouign-amanny a bretaňské placičky. A můžete mi ještě prosím dát pytlík slaných karamelů?“

Evidentně jsem se rozhodla, že se zahubím přemírou tuků a cukrů.

„S radostí. Skvělá volba.“

Zabalí mi objednávku, podá mi ji, a když jí s díky platím, znovu se za námi rozcinká zvoneček. Hluboký hlas zamručí „dobrý den“, otočím se a spatřím shrbeného staříka mířícího k pultu.

„Dobrý den, Léonarde! Jak se dnes po ránu máte?“

Stařík se ani nenamáhá odpovědět a sraští husté rozčuchané obočí.

„Jako vždycky,“ objedná si, aniž by se podíval do vitríny.

Nezdvořilost zákazníka evidentně nevyvádí Amandine z míry, nicméně si všimnu, že najednou vytřeští oči, jako by jí došlo, že něco udělala špatně.

„Ach, Léonarde, je mi líto, ale už došly. Nedáte si dneska bez náplně?“

To už ale stařík úplně vyskočí a třese holí připraven ztropit skandál.

„Ne, Amandine, já nechci kouign-amann bez náplně, já chci ten jablečný. JABLEČNÝ! Co je na tom tak těžkého? Každý den chci to samé.“

„Opravdu, opravdu moc lituju, Léonarde, ale sám vidíte, že už žádný nemám.“

„Ale v tuhle dobu přece ještě obvykle bývají!“

„Dejte si bretaňské sušenky, jsou výborné a budete mít změnu.“

„Vašimi kekсы bych se tak akorát zadával. To by ani pes nežral!“

„Nevěděla jsem, že máte psa.“

„To se tak říká, Amandine. A nechci žádnou změnu. Den co den si už třetím rokem dávám jablečný kouign-amann.“

„Tak se podívejte, co máme, třeba byste si vybral něco jiného.“

Stařík se zle zamračí, a než stihnu jakkoli zareagovat, brumlaje odkrácí z pekařství.

Pekařka se sklíčeně nakloní přes pult a pošeptá mi tajemství.

„Před třemi roky mu zemřela žena, Rosie. To ona si dávala každý den jeden a ještě se o něj dělila s Mathilde, jejich osmiletou sousedkou.“

Rozloučím se a vyběhnu za staříkem. Dohoním ho raz dva, aby ne, když jde o holi rychlostí dva kilometry za hodinu.

„Počkejte, pane!“

Nedůvěřivě se otočí a zavrčí.

„Kdo jste? A co mi chcete?“

„Jmenuju... Jmenuju se Lucie. Byla jsem teď s vámi v pekařství a...“

Vytáhnu jeden z jablečných kouign-amannů a podám mu jej.

„Vezměte si ho.“

Podezíravě se na mě podívá a na pár vteřin se zarazí.

„Aha, takže to kvůli vám už žádné nebyly. To je podlé.“

Popadne sladkost zabalenou v krémovém papíru, strčí ji do igelitové tašky a beze slova zmizí. Zírám na něj s otevřenou pusou. A to jsem si myslela, že mistry v nezdvořilosti jsou Pařížané!

Říkám si, jestli jsou v Saint-Malo většími sprostáky racci nebo staříci. Ale odpověď asi znám.

Vrátím se domů a sednu si na zahradu, abych si vychutnala snídani. Vytáhla jsem zahradní stůl a několik židlí pastelových barev, které sice rozežírá rez, ale pořád jsou použitelné. Zavřu oči, zakousnu se do vlahého listového těsta a vychutnávám si karamel a rozpečená jablka. Těsto krásně křupe a náplň je rozkošně lahodná. Otevřu oči a znovu si vzpomenu na Léonarda. Jsem tu sotva den a už se mi podařilo

obrátit si ho proti sobě. Už teď je ve městě stařík, který jistě neprahne po ničem jiném než po mé smrti.

Jídlo a několik kaší mě uklidní, vrátím se dovnitř a začnu vytahovat povlečení a ručníky, abych je mohla vyprat. Pračky jedou, a tak zatím stáhnu igelity z nábytku a schovám je do kůlny. Otevřu všechna okna, abych v domě pořádně vyvětrala, a vrhnu se na úklid. Začnu prachem, pak pustím vysavač a nakonec vytáhnu hadr na podlahu.

„Podívejte se na každý předmět kolem vás. Měl by vám přinášet radost [...]. Pokud tomu tak není, zbavte se ho. A to hned!“ nařizuje Marie Kondová, japonská královna úklidu. Ta by si na mě smlsla, vždyť já nejsem schopná vyhodit po prarodičích ani jednu věc! Jen jsem trochu přeuspořádala obývací místnost, že jsem posunula nábytek do světlejších koutů. Až se někdy vydám do obchodáku, nakoupím tam několik plédů a ovčích kožešin, abych si to tady zútulnila a taky zakryla květované motivy na křeslech, které jsou už dost zašlé.

A tak až do úmoru čistím, drhnu, dezinfikuju, sterilizuju, třídím a ukládám. Blahodárná únava, protože při ní nepřemýšlím, neupadám na mysli a neutápím se těmi nejčernějšími vzpomínkami. Co budu dělat, až douklízím? To se zase všichni strašáci vrátí?

Nakoupila jsem si zásoby jídla. Ale asi jsem to neměla dělat, protože jsem už skoro týden nevytáhla paty z domu, mám na sobě tepláky a růžovou mikinu s nápisem *Rosé all day*. Máma by z toho byla na nervy.

A je taky zcela zřejmé, že už se nemůžu dál cpát rozpékanými kouign-amanny a nakoupenými hotovkami a že se musím začít hýbat, jinak budu mít stehna stejně měkká jako ty polštáře na místním starém gauči.

Co bych tu tak mohla dělat? Sedím v obýváku na pohovce, okno je otevřené a pozoruju Milánku, který mě podezírávě sleduje z parapetu. Každý den přilétá na schody před domem, trochu si tam zaběhá a pak loudí kus sladkého pečiva.

„Co umím, Milánku? Vést kurzy Jak získat novou práci, psát motivační dopisy ve stylu ‚vy, já, my‘ a dávat dohromady CV, v nichž vyniknou všechny dovednosti.“

Úplně vidím, jak píšu motivační dopis pro Léonarda. To je nápad, holčičko! Nebo CV s následujícími položkami: Můj profil? Bručoun. Co umím? Všechny zkritizovat a chodit o holi, jak nejpomaleji to jen jde.

Zvednu se naprosto sklíčená a dojdou si pro láhev cideru, kterou otevřu, a vrátím se s ní do obýváku, kde hodlám dál přemítat své střednědobé vyhlídky.

Jsem deprimovaná a ukrutánsky nemotivovaná, ale i tak mi jakýsi vnitřní hlásek, jež se snažím ignorovat, pořád něco našeptává. Pokouším se ho umlčet, až se z toho vyklube ten nejpodivnější rozhovor mezi mnou... a mnou.

„Ne, já tě nechci poslouchat.“

„Ale já bych ti chtěla říct něco důležitýho!“

„Pssst! Zmlkni, jo?“

„Lucie, vždyť víš moc dobře, co bys chtěla dělat...“

„Kuš! Vždyť ani neexistuješ!! Mám tě jen v hlavě!“

„No a? Jsem ozvěnou tvýho vědomí!“

„Bla, bla, bla...“

„TVÝHO VĚDOMÍ!“

„Moje vědomí je mi úplně ukradený! Vypadni!“

„Poslouchej své srdce.“

„Ani ve snu! Kušuj!“

„Naslouchej své duši. Ona k tobě promloooooová.“

„To je pěkný kliše! Já žádnou duši nemám. Odešla s ní. Ani srdce už nemám, rozpadlo se na tisíce střípků a nikdo

už je neposkládá zpátky. Srdce mi slouží už jen jako stroj na pohánění krve a i proti mé vůli mě udržuje při životě.“

„...“

„Ha!“

Očividně jsem svému vědomí zavřela zobák.

Přesto asi přesně vím, co mi chtělo říct.

Začal další zářijový týden, ale po ranní příhodě, již jsem zažila hned po probuzení, si snad zase půjdu lehnout. Bylo to takhle: Brzy ráno jsem kvůli setrvalé nespavosti vylezla z postele a vyšla ven, sotva svítalo. Teda ven, vyšla jsem na terasu, ale i to už byl znamenitý pokrok. V klidu jsem si vychutnávala první kávu, zachumlaná do třech větrovek, přede mnou velká zahrada stále zarostlá plevelem, a vtom jsem ho spatřila. Vycházel ze svého domu, rozvláčným krokem a pořádně zakaboněný. Rychle jsem vstala a schovala se a pak jsem ho pozorovala, jak se vydává na promenádu, zřejmě aby se nadýchal mořského vzduchu u pláže Sillon.

To snad není pravda! Léonard! A můj soused? To se mi snad zdá! To je zlý sen!

Tříkrát jsem si promnula oči, ale marně. Nebyl to žádný neškodný dvojník ani přízrak: byl to Léonard z masa (starého) a kostí (prastarých).

Z toho šoku se pak několik hodin nemůžu vzpamatovat. No tak, Lucie, vždyť jsi milá osoba. Musíš se s ním pokusit znovu sblížit. Koneckonců, druhou šanci si přece zaslouží každý, nebo ne?

Navíc mám takový nápad. Nápad, jenž mi už v mysli klíčí a nad nímž se musím pousmát. Po třech káfeh už nepostojím na místě a na mobilu zkontroluju čas: půl deváté.

Pokud mě paměť nešálí, bylo okolo půl desáté, když mi dědoušek Protiva zkřížil cestu. Na uskutečnění plánu tak

mám ještě nějakou časovou rezervu. Hodím na sebe staré džíný a růžovou mikinu a vydám se na cestu. Rozhodla jsem se, že v Amandinině pekařství skoupím všechny jablečné kouign-amanny.

Přednesu objednávku milé pekaře, která začne vkládat sedm kousků sladkého pečiva do papírového sáčku a mhouří přitom oči. Vypadá skepticky.

„Z toho náš Léonard nebude mít radost...“ neodpustí si poznámku.

Zkoumavě se na mě podívá a pochopí, že jí neříkám všechno.

„Aha, vy máte něco za lubem.“

„Možná. Ale víte, já nejsem tak zkažená, ten mrzout svůj jablečný kouign-amann dostane. Jen mě bude muset přijít navštívit. A nemohly bychom si tykat?“

„Samozřejmě. Jak je vidět, tak se nebojíš.“

„Jako Léonarda? Já se jen tak někoho nezaleknu.“

Už se jí ale nespěším, že mám panickou hrůzu z molů, že se děším motýlů a že prchám před každým mravencem. Ale jsem si jistá, že Léonarda se mi podaří obměkčit. Konec konců musím se sousedy udržovat dobré vztahy. A pokud mi k tomu můžou pomoci šátečky, tak proč to nezkusit?

Cestou zpátky se zastavím před knihkupectvím a shledám, že je stále zavřené. Ze zvědavosti se podívám na otevírací dobu a musím konstatovat, že neodpovídá skutečnosti. Normálně by mělo být otevřeno od pondělí do soboty od devíti do devatenácti hodin. Musím se na to zeptat Amandine, všechny tu zná, tak mi to třeba vysvětlí.

Doma se uvelebím na terase s kouřící kávou, rozložím před sebe sladké pečivo a otevřu si notebook, že bych třeba mohla napsat pár řádek, než se tu dědoušek Brblá ukáže. A ani nemusím čekat dlouho, v deset hodin se zjeví na rohu

ulice, hůl mu nervózně poskakuje v ruce a tváří se náramně rozmrzele. Ha, ha. Když prochází kolem zahrady, začnu na něj usilovně mávat a volat.

„Haló, Léonarde, počkejte!“

Hraju tu hru tak dlouho, dokud se nezačne tvářit chápavě (dost dobře už mě prostě ignorovat nemohl) a neprojde udýchaně brankou do zahrady. Pak se za mnou vyškrábe nahoru.

„Jak se dnes po ránu máte?“ oslovím ho s úsměvem.

Na chvíli dočista zkamení.

„Nedělejte, že jste ve formě, vypadáte příšerně a měla byste si vzít jiný svetr. Celý týden vás pozoruju oknem a ještě jste si ho nesundala.“

Vyvalím na něj oči a v duchu dojdou k závěru, že mám za souseda mrzouta A NAVÍC voyeura. Ty krásu, ten mi teda zatnul tipec! Možná to nebyl nejlepší nápad se s ním skamarádit. Už se po něm chystám ten kouign-amann hodit, když v tom ze sebe vyloudí:

„Co na tom děláte?“

Prstem zkrouceným artritidou ukáže na počítač. Jeho otázka mě natolik zmate, že mu odpovím, aniž bych nad tím přemýšlela.

„Ach... no. Píšu román.“

„Vy píšete knihy?“

„Dalo by se to tak říct...“

„Buď píšete, nebo nepíšete.“

„No, dobrá, dobrá, Yodo. Ano, píšu, ale nerada to přiznávám. A poslední dobou se mi nedaří se do toho dostat.“

„Já mám knížky rád. Hlavně klasiku. A co čtete vy?“

„Mussa, Levyho, Bussiho, Dickera, Grimaldiovou, Valognesovou... a taky zbožňuju Romaina Puértolase. Četl jste *Podivuhodnou cestu fakíra, který...*“

„Fakí... co? Pomalu, pomalu, už mně z toho třeští hlava. Jestli tomu dobře rozumím, tak vás uspokojují populární autoři, co se sotva naučili abecedu?“

„Léonarde, to jsou oddechové příběhy a těch autorů si moc cením,“ ohradím se. „V jejich knížkách je hodně emocí a často i dost humoru a to mi dělá dobře na duši. Takový dobrý sladák je jako pěkný sen – milý, něžný a plný vášně. A navíc vždycky končí happyendem, od začátku člověk ví, že to dobře dopadne... na rozdíl od skutečného života.“

Zavrčí a zakrouťí hlavou, jako by byl zklamaný. To mě ještě víc popudí, takže si dám ruce v bok a zeptám se ho:

„Na zábavě a štěstí je snad něco špatného? Četl jste od těch autorů aspoň jednu věc, že je takhle šmahem odsuzujete?“

Sotva slyšitelně zamrmá, že „ne“, ale znovu pokračuje v ostré kritice.

„To ani nemusím, akorát vám to otupí mysl a rozbředne vám z toho mozek. To jsou knížky pro masy, které se spokojí s ubohým stylem bez jakéhokoli švihu. Jsou špatně napsané a nemají žádný nápad. Nikdy bych takové podprůměrné knížky nečetl, ani s kudlou pod krkem.“

Jen počkej, dědo, já si tě podám.

„Takže vám přijde zajímavější popis kostelní apsidy rozepsaný na sedmnácti stránkách? Dobrá, taky jsem na škole hltala Flauberty, Prousty a Hugy.“

„Máte tváře vyzývající k sesterskému polibku a rty volající po polibku z lásky!“

Co to do toho staříka vjelo? Asi se tvářím poněkud zmateně, protože hned raději dodá:

„To je věta z Hugových *Bídníků*. Frázování svědčí o skutečné stylistické práci, o hledání krásného jazyka, každé slovo má své místo, každé písmeno svůj význam. Forma

i obsah jdou ruku v ruce. Tohle je umění, zde se dotýkáme dokonalosti. Jsem si jistý, že ti vaši pisálci se tomu nikdy ani nepřiblíží...”

Dlouze vzdychne, a když se na něj tak dívám, dostanu další nápad (očividně mě Bretaň inspiruje), a tak se najednou slyším, jak mu říkám:

„Počkejte tady chvíli.“

Okamžitě vstanu, než se z toho stihne vykroutit, zajdu do domu a začnu prohrabovat krabice. V mžiku najdu to, co jsem hledala: výtisk *A co když je to pravda?* od Marca Levyho.

Vrátím se a podám mu knihu i se sáčkem z pekárny.

„Ráno jsem vám koupila vaše šátečky. Dobrou chuť, Léonarde, a přeju vám hezký den.“

Krapet překvapeně se na mě podívá, popadne knížku i pečivo, cosi nesrozumitelného zabručí (je to něco mezi ‚děs‘ a možná ‚dík‘) a pomalu se odšourá k sobě domů.

Odpoledne se už věnuju obvyklým činnostem. Teda počítání a přepočítávání prstů a pak vyjdu na chvíli ven, abych se nadýchala čerstvého vzduchu. Vtom si jich všimnu, jak sedí na schodech před staříkovým domem. Léonard s nasazenými brýlemi a malá sousedka se sklánějí nad knížkou, ponořeni do vlastního světa. Co chvíli si román předávají a podle soustředěného Mathildina výrazu soudím, že to není zas až tak jednoduchá četba. Mathilde krčí čelo a kroutí si pramínkem dlouhých hnědých vlasů a Léonard jí přidržuje knížku a pomáhá jí sledovat řádky.

Poprvé ho vidím se usmívat. Ten starý muž mi najednou přijde něžný a laskavý. Po čtvrt hodině odloží knížku, otočí se a sáhne po sáčku, který moc dobře poznávám. Vyndá z něj kouign-amann, rozpůlí ho a půlku podá Mathilde. Podívá se na něj rozjařeně, jak se dokážou dívat jen děti,

a pak už se do něj rozkošnický zakousne a vypadá při tom spokojeně.

Stařík s dívkou hledí na moře, oba se dívají stejným směrem, jako by viděli ty samé věci, ty samé sny, ty samé obzory. Dělí je celý život, a přitom vypadají, že k sobě mají tak blízko jako dvě spřízněné duše.

3

Hlavně nebýt rozměkklá...

Vzbouzím se povzbuzená novou dávkou energie, což mi přijde podezřelé.

Nicméně vím, z čeho mám radost: našla jsem si novou aktivitu. Na dnešek jsem si naplánovala úkol a mám před sebou dost práce.

Spánek mi ráno obvykle ještě slepuje víčka, a tak jsem si osvojila taktiku, která v Bretani funguje, a je dokonce účinnější než ledová sprcha: vypít si kávu na terase. Otevřu dveře a šlápnu na něco čtvercového a tvrdého. Chvilí mi trvá, než mi docvakne, že se Milánek skutečně nezměnil v krabici sušenek. Navíc je to tak nízké, že to ani krabice sušenek být nemůže. Sehnu se a zjistím, že je to knížka. Konkrétně *Mor* od Camuse. Pousměju se a mrknu směrem k sousedovu domu, přitisknu román k růžové mikině a kousek popojdu po zápraží, než mi začnou jektat zuby. Ten studený vzduch je lepší než lifting! Kam se na mě hrabou hvězdy s botoxovými injekcemi! Já mám rysy vyhlazené a kryokonzervované během

pár vteřin. Pozoruju Milánka, jak se na zápraží trénuje v běhu a pak povylétne na parapet a oknem nakukuje dovnitř, jako by ho zarazily změny, které jsem v domě udělala. Když už se celá klepu a oči se mi už nelepí, vrátím se dovnitř, posadím se do křesla s plédem přes kolena, dál ustrkávám vlažnou kávu a začnu si číst. Abych se necítila tak sama, otevřu i přes pronikající zimu okno a nahlas předčítám několik pasáží rackovi, který se nehne ani o píď. Zdá se, že ho to zaujalo, a musím přiznat, že mě také – město Oran zasažené morem mě celkem pohltilo.

Pak přijde chvíle, kdy opustím své doupě, protože se vydám na již tradiční procházku do Amandinina pekařství.

Cestou si všimnu Léonarda, který oproti svým zvyklostem vyrazil dřív. Určitě mě chtěl předejnat, aby byl, vy víte kde, dřív než já. Nicméně se zdá, že si musel cestou na chvíli odpočinout, protože sedí na lavičce obrácené k moři. Co se mu stalo? Že by mu vypověděla službu polyetylenová kyčel a chůze ho už natolik znavila? Už si z něj chci utahovat, že vypadá jako plastový slimák, ale něco na jeho soustředěném chování a skloněné hlavě mě od toho odradí. Zdá se, že cosi svírá v rukách. Stoupnu si před něj a zvědavě kouknu, co to drží. Vyvalím oči, není to totiž nic jiného než *A co když je to pravda?* Jen tak mimochodem ho pozdravím a tvářím se jakoby nic. Nestihne knížku ani odložit, ale to už ho mímám, s úsměvem na tváři.

Ještě ani nevejdu dovnitř a Amandine už mě zdraví a balí mi šátečky.

„Tak co, zafungovala na Léonarda tvoje strategie?“

Přistoupím k pultu a pozoruju, jak obratně vkládá každý ze třech kouign-amannů do sáčku.

„No, řekněme, že si na sebe pomalu zvykáme. Podařilo se nám říct si dvě věty a ani na mě nebyl moc zlý. A svěřil se mi, že má rád knížky.“

Usměje se, jako by mi říkala „aby ne, ty hloupá“.

„Co? Proč ti tak září oči a usmíváš se, jako bys věděla něco, co já ne?“ spěchám s otázkou.

„Jasně, že má Léonard rád knížky. Vždyť v Saint-Malo vedl skoro třicet let knihovnu.“

„Aaaaaá? Tak on nebyl vždy jen bručoun a... stařík?“

Vybuchne smíchy. Využiju toho a zeptám se jí:

„Když už mluvíme o knížkách, nevíš, kdy má otevřeno knihkupectví? Pokaždé, když jdu kolem, tak je zavřené. A už nemám co číst.“

Amandine vzdychne.

„Vivianne tam bývá obvykle ve středu a v pátek, ale otevírá velmi nepravidelně.“

„To je zvláštní. A jak dokáže z takovýho obchodu žít? To je rentiérka?“ Evidentně se moc ptám, protože Amandine svraští čelo, na kterém se objeví vrásky. „Omlouvám se, asi jsem indiskrétní.“

„Ne, ne... není to v Saint-Malo žádné tajemství. Vivianne na tom teď není moc dobře, protože ji opustil manžel, který je navíc šéfem realitky. Takže to on má pod palcem nájmy... a pronajímá jí svůj komerční prostor. To musí být nápor! Pokud se nezmátoří, tak co nevidět zkrachuje.“

„A sakra, chudák malá.“

Amandine přikývne. Popřeju jí hezký den a vyrazím z pekařství.

Doma na terase si sednu k počítači a čekám, až se zjeví Léonard. Po půl hodině už slyším, jak mi milým hláskem hudrá za zády.

„Přestaňte u Amandine skupovat všechny jablečné kouign-amanny!“

Dělám, že si jeho poznámky nevšímám, a ani nezvednu oči od počítače. Dál píšu (ve skutečnosti tuku úplně nesmysly).

„Nesvěřil jste se mi, že jste byl knihovníkem,“ prozradím mu, co jsem zjistila, aniž bych se na něj podívala.

„Nevím, proč by vás měla zajímat moje minulost.“

„Ale, Léonarde, to přece úplně mění situaci. Znamená to, že jste celý život nebyl jen zlostný a mrzoutský stařík.“

Mávně rukou, jako by zaháněl obtížný hmyz, chopí se sáčku z pekařství, cosi nesrozumitelného zabrblá, otočí se a zamíří domů.

„Tak zase zítra!“ řeknu mu.

Nejsem si tím jistá, ale přisahal bych, že se usmál.

Tak ale teď nadešla chvíle, abych se věnovala svému plánu. První krok: přeorganizovat pokoj v přízemí. Vysaju, utřu prach a přenesu tam velký oválný stůl z dubového dřeva, který dominoval jídelně, a ještě asi deset židlí. Pak rozmístím svíčky, vyměním záclony a lampu, aby tam bylo víc světla, rozložím bílé papíry a poznámkové bloky před prázdné židle a spokojeně vydechnu, jak jsem to pěkně zařídila. Díky fialovým a bílým tónům působí prostor teple a útulně. Druhý krok: sednu si k počítači. Můj cíl? Vytvořit letáčky k propagaci workshopu. Jakmile mám stránku hotovou, pár desítek jich vytisknu. A když vyjede poslední, říkám si, bezva, tak teď už ses oficiálně zbláznila. Pořádně se spálím, nikdo nepřijde a zůstanou mi jen oči pro pláč a Milánek. A bedna cideru ve skle.

Ale stejně jako bretaňský vítr jsem i já neúnavná. Nazítří si už беру do podpaží štos letáků a vyrážím do centra, kde je hodlám rozdat po obchodech ve starém městě. Abych si dodala odvahy, začnu u Amandine, protože potřebuju dávku optimismu (a taky cukru). Podám jí jeden štos.

„Nevadilo by ti, kdyby sis jich pár dala do stojanu?“ zeptám se ostýchavě.

Vezme si jeden leták a prolítne ho očima.

„Tos udělala ty?“ zvolá.

Říkám si, jestli bych se právě teď neměla rozběhnout a honem strčit hlavu do pece (nebo se tam vrhnout celá, když už budu v tom). Chvilí váhám, jestli by v téhle fázi nebylo nejlepší odpovědí: „Ne, to je práce racka Milánka.“ Trochu se ušklíbnu a slabě zapípám:

„Mno, asi jo.“

„To je geniální! Můžu přijít? Kdybys chtěla, mohla bych donést něco sladkýho na zobání.“

Pozoruje můj výraz a asi si říká, jestli jsem jí vůbec porozuměla. Takže mi zamává rukou před očima a pomalu mi to zopakuje, písmenko po písmenku, jako bych byla idiot.

„L-U-C-I-E, rozumíš naší řeči?“

„Mno, asi jo.“

Přimhouří oči a já konečně zareaguju a vydechnu všechen vzduch, který jsem v plicích zadržovala.

„Ach, děkuju, Amandine, to by bylo úžasný! Jsi nejlepší! Zajdu teď mrknout do knihkupectví, jestli je otevřený, a nechám pár letáčků i tam.“

„Myslím, že budeš mít dneska štěstí. Před chvílí si tu Vivianne byla pro croissanty, takže by tam měla být. Na, a tady máš dnešní kouign-amanny.“

Mrkne na mě, a tak jí od dveří ještě pošlu pusu.

V knihkupectví se skutečně svítí a na cedulce stojí „otevřeno“, takže vezmu za kliku a vstoupím dovnitř. Knížky na velkých bílých stolech jsou celé zaprášené a do nosu mě praští zatuchlina.

Ze zadu zaslechnu pronikavé „bum“, jako když spadne několik knih na zem, a pak zanádivání. Rozhodnu se, že než si s Vivianne promluví, raději si nejdřív prohlédnu vysoké regály. Vyberu si několik knih, které hodlám věnovat